

Wat is belangrijk voor een koe?

Janneke Aelen

Beter Leven keurmerk - Dierenbescherming

Wie ben ik?

- Janneke Aelen
Senior Beleidsmedewerker Beter Leven
keurmerk Runderen
- MSc Dierwetenschappen
- Focus op dierenwelzijn en keurmerken, voorheen werkzaam bij ASC

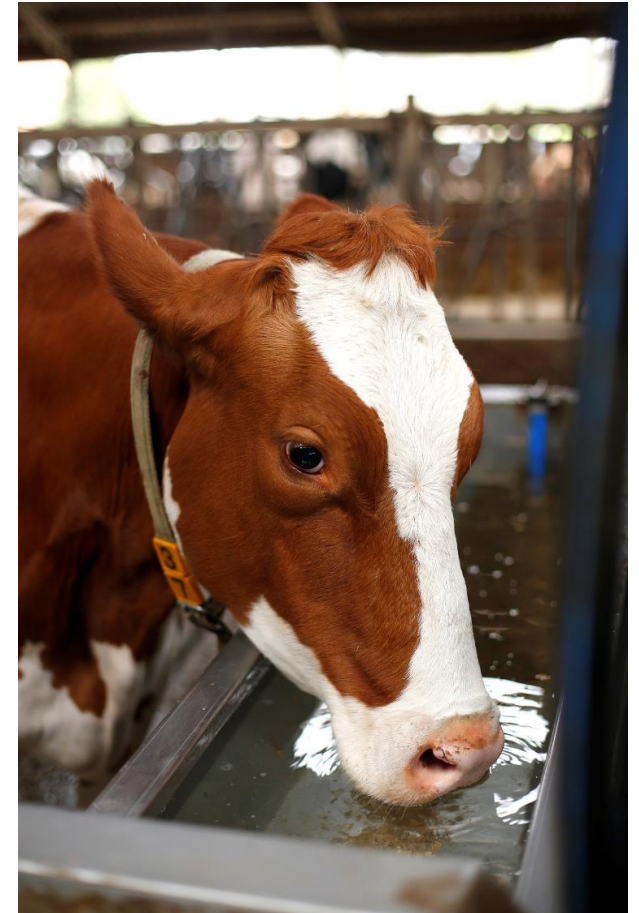
Beter Leven keurmerk - Organisatie

Dierenbescherming

- Eigenaar logo, vaststellen criteria, communicatie
- Verdient niet aan Beter Leven keurmerk

Stichting Beter Leven keurmerk (2012)

- Contracten en contacten met deelnemers
- Coördinatie van controles door externe partijen
- Bedrijven (*behalve boeren*) betalen voor deelname
- Borging in de gehele keten: van boer tot in de verpakking

Beter Leven keurmerk

- Introductie in 2007 in samenwerking met bedrijfsleven en 4 supermarkten
- Een middel om de doelen van de Dierenbescherming op het gebied van dierenwelzijn in de veehouderij te bereiken
- Doel BLk: verbetering dierenwelzijn via de markt
- Tussensegment tussen gangbaar en biologisch
- Start met 6 vleeskuikenhouders, daarvoor proef met varkens
- Drie niveaus van dierenwelzijn

Uitgangspunten Beter Leven keurmerk

- Bovenwettelijke normen
- Belangrijke verbetering dierenwelzijn
- Niet ten koste van biologisch
- Geleidelijke verhoging normen
- Gedragsverandering consument door veranderd aanbod
- Transparant en betrouwbaar
 - Consumenten kunnen erop vertrouwen dat de dieren een beter leven hebben gehad conform de dierenwelzijnseisen van het Beter Leven keurmerk

Beter Leven Zuivel

- Jongste categorie binnen Beter Leven keurmerk, in de markt sinds 2022
- Natuur & milieu, en biodiversiteit aan criteria toegevoegd
- Ontkoppeling 3 ster Beter Leven - biologisch

Wat is belangrijk voor de koe?

Wat is dierenwelzijn?

‘Welzijn is de kwaliteit van het leven zoals het dier het zelf ervaart’

ng

DIEREN BESCHERMING

6. Positieve emotionele toestand

In staat om te reageren op
veranderende sociale en
fysieke omgeving

5. Natuurlijk gedrag

Voldoende mogelijkheden om
natuurlijke gedragingen te
vertonen en behoeften te
vervullen

2. Goede voeding

Voldoende water en voer van
goede kwaliteit

3. Goede omgeving

Comfortabele en veilige
omgeving met een goed
klimaat

4. Goede gezondheid

Borgen van goede gezondheid
en voorkomen van pijn

1. Erkenning intrinsieke waarde dier

Respect voor de eigen waarde van het dier als wezens met gevoel die pijn en plezier kunnen ervaren

Misvattingen over dierenwelzijn

- Een gezonde koe heeft een hoog dierenwelzijn
- Een productieve koe is een gezonde koe
- Praten over welzijn of dieremoties is antropoformisme

Asepcten dierenwelzijn vertaald naar praktijk

- Erkenning intrinsieke waarde
Eisen gelden op dierniveau, geen dikbilrassen toegestaan
- Goede voeding
Voldoende ruwvoer, permanent drinkwater beschikbaar
- Goede omgeving
Voldoende ruimte, goede ondergrond, ruimte om te ontsnappen (aan andere dieren)
- Goede gezondheid
Voorkomen van problematiek, directe behandeling waar nodig
- Natuurlijk gedrag
Kuddegedrag kunnen vertonen, naar buiten
- Positieve emotionele toestand
Ruimte en aandacht voor positief welzijn

**MEER
RUIMTE OM
TE LEVEN.
...BETER!**

ng

DIEREN
BESCHERMING

Nu – de ligboxenstal

ng

DIEREN
BESCHERMING

Toekomst - vrijloopstallen

Wat is het welzijnsniveau van melkkoeien in Nederland?

Alles gaat toch prima?

Maar:

- ‘Onzichtbare’ problemen: fysiologie
- Ruimte: ligruimte, ligplekken, vreetplaatsen, ontsnappingsmogelijkheid
- Gezondheid
- Kalveren: kalversterfte, contact moederdier, jong van bedrijf, transportafstanden, antibioticagebruik, vleeskalverindustrie

Toekomstvisie Dierenbescherming

- Deltaplan veehouderij
- Systemen aangepast aan het dier in plaats van andersom
- Koe kalf contact
- Robuuste dubbeldoelrassen

Hoe zijn we anders naar dieren gaan kijken?

ng

DIEREN
BESCHERMING

Ervaren dieren emotie?

Vanuit de biologie

- Definitie pijn: *een onplezierige sensorische en emotionele gewaarwording geassocieerd met actuele of potentiële weefsel beschadiging, of beschreven in termen van beschadiging*
- Zonder pijn (en dus zonder emotie), geen lerend vermogen
- Positieve emoties noodzakelijk voor goed dierenwelzijn

De koe

- Nu geselecteerd op hoge productiviteit, met hoge gevolgen voor welzijn (en ook op andere vlakken)
- Dier met duidelijke behoeften op alle welzijnsaspecten
- Huidige systemen niet gebaseerd op die behoeften
- Kan het allebei?

Bedankt!

Vragen?

Janneke Aelen, Sr. Beleidsmedewerker Beter Leven keurmerk